

Trump på udebane

Temanummer: Trumps Amerika

I tiden som præsident har Donald Trump demonstreret en række "stilistiske" særtræk, der har brudt med den diplomatiske tradition. Når man ser på målene i Trump-regeringens udenrigspolitiske kurs, er særtrækkene imidlertid ikke så distinkte. Som Obama har han søgt at nedbringe USA's internationale engagement og sat fokus på den nærmeste rival – Kina. Desuden har Donald Trump satset på at begrænse free-riding, der er en stor udfordring for en enesupermagt. Der har dog også været forskelle: mere pres i Kina-politikken og på mellemøstenområdet, og i.f.t. internationalt lederskab har Trump forladt den samlende linje. Tiltagene er sket i lyset af, at styrkeforspringet mellem USA og Kina er blevet formindsket over en årrække. Trump-regeringens kurs kan således beskrives som en radikalisering af Obama-regeringernes.

Man kan næppe forestille sig to mere forskellige amerikanske præsidenter end Barack Obama og Donald Trump. Det gælder både deres fremtoning, stil og taktik. Til gengæld er forskellene på deres udenrigspolitiske mål måske ikke så store, som det umiddelbart kunne se ud.

Formålet her er at se på, i hvilket omfang præsident Trump har ændret den amerikanske udenrigs- og sikkerhedspolitiske kurs i løbet af perioden fra hans tiltrædelse i starten af 2017 til midten af 2018, hvor den næste valgkamp for alvor gik i gang. Hvad er nyt i forhold til Obama-regeringens politik, og er det nye udtryk for en særlig trumpisme?

Præmisserne er, at USA stadig må betragtes som enesupermagt (Brooks & Wohlforth, 2016), at det absolutte styrkeforspring til potentielle rivaler er blevet reduceret siden koldkrigsafslutningen og de fede tider under Bush, Sr., og Bill Clinton, samt at andres *free-riding* er en stor udfordring for USA (Hansen, 2011). For magter på vej op kan det være en fordel at lade enesupermagten løse større problemer og sikre stabilitet i omgivelserne, mens man selv bygger op og tager de fordele, der måtte komme. Omvendt har enesupermagten selv nogle strategiske muligheder for at begrænse styrkeforskydningen. Det kan være frontforkortninger/neddrøling af ydre engagement, begrænsning af andres *free-riding* og/eller opbygning af egne kapabiliteter.

Udviklingen i de internationale styrkeforhold, især Kinas øgede indflydelse på verdenspolitikken, og dermed USA's position på længere sigt, har naturligvis i stigende grad bekymret amerikanske politikere. Håndteringen heraf har væ-

BIRTHE HANSEN

Institut for
Statskundskab,
Københavns Universitet

ret genstand for stor debat¹, og justeringer af den amerikanske kurs har ført til interne magtkampe, der er blevet tydeliggjort efter tiltrædelsen af Donald Trump som præsident.

Allerede under præsident Obama blev der påbegyndt en omlægning og begrænsning af det ydre engagement, men i de to første år under præsident Trump ser det ud til, at begrænsningen er fortsat – dog uden en modsvarende hjemlig indsats for at styrke USA's magtbase på længere sigt. Dette kunne f.eks. ske gennem styrkelse af den nationale sammenhængskraft, robustgørelse gennem nedbringelse af budgetunderskud eller langsigtede investeringer i befolkningens sundheds- og uddannelsestilstand. Enkelte tiltag har fundet sted, men hidtil ikke som koordineret eller omfattende indsats.

Her ses alene på Trump-regeringens udenrigs- og sikkerhedspolitik (ikke på indenrigspolitikken) og kun på dens udmeldinger og handlinger (ikke på dens stilistiske særtræk).

Fra Obama til Trump

Det er en løbende udfordring for USA at balancere sine ressourcer mellem at holde ”opkomlinge” på afstand, indgå i international problemløsning, sikre forholdet til sine allierede og udvise lederskab – i hvert fald hvis man ønsker at bevare sin position. Det er da også områder, der har været centrale for både Obamas og Trumps regeringer.

Kina og Rusland

I det overordnede billede af udfordringerne mod USA's position er Kina og Rusland de nærmeste rivaler. Kina på grund af økonomiske vækst og styrke, Rusland på grund af sin status som atommagt med andetslagsevne, og begge på grund af deres destabiliserende politik de seneste 10 år.

Både under Obama- og Trump-regeringerne har det været en udfordring for USA at forholde sig til Kinas aktivitet i Østasien, samtidig med at få Kina til at bidrage til den globale problemløsning. Obama-regeringen udtrykte bekymring over Kinas militære modernisering, men fremhævede også, at omfanget af samarbejde med Kina var historisk stort (NSS 2015:3)², og at målet var at udvikle et konstruktivt forhold (NSS 2015:24). På handlingsniveauet var der en række mindre frem- og tilbageskridt i forholdet med bl.a. en mindre bilateral klimaaftale om drivhusgasser og enighed om, at Moammar Gadaffis styre i Libyen burde stilles for den internationale domstol på den ene side. På den anden side var der skarp amerikansk kritik af Kinas tiltagende territorialkrav i Det Sydkinesiske Hav samtidig med, at USA forsøgte på at dæmpe spændingerne mellem Kina og Japan (Christensen, 2015).

Obama-regeringen mærkede også presset fra Kinas økonomiske vækst og større politiske selvbevidsthed i Østasien. Et stort initiativ var skabelsen af *Trans-Pacific Partnership* (TPP), en frihandelsaftale mellem 12 lande på tværs af Stillehavet. TPP skulle imødegå Kinas øgede indflydelse i Asien og blev

vedtaget, men manglede ratificering. Obama-regeringen indbragte også en række sager for WTO og klagede over eksportrestriktioner, og vicepræsident Joe Biden omtalte regeringens økonomiske politik over for Kina som ”mere aggressiv” end ”nogen tidligere regerings”³.

Under Trump-regeringen har udmeldingerne været, at Kina (og Rusland) udfordrer den amerikanske magt (NSS 2017:2) og vil skabe en verden, der er en ”antitese” til amerikanske værdier og interesser (*ibid.*:35). Efter Trumps indsættelse som præsident var en af hans første handlinger at trække USA fra TPP. Herefter fulgte et forsøg på at få en direkte aftale med Kina om at reducere det amerikanske underskud på handelsbalancen. Forhandlingsoplægget havde karakter af en liste med håndfaste krav⁴, herunder at Kina skulle reducere det amerikanske underskud med 100 milliarder i løbet et år, og at Kina ikke måtte indbringe aspekter for WTO eller tage andre modforanstaltninger. Da forsøget ikke faldt tilfredsstillende ud, blev toldsatserne mod Kina hævet med 25% i sommeren 2018, og USA fortsatte med at lægge pres på den kinesiske regering på baggrund af argumenter om, at Kinas handelsoverskud baserede sig på ufine metoder og var til skade for amerikanske arbejdere.

Både Obama- og Trump-regeringerne var således bekymrede over Kinas økonomiske styrke og ønskede at reducere handelsunderskuddet. Obama-regeringen prøvede primært at håndtere udfordringen gennem en økonomisk modalliance og gennem WTO, mens Donald Trump valgte at konfrontere Kina direkte, især med den ekstra told.

Styrkeprøven i 2018 med Nordkorea var forbundet med Kina-politikken og USA's indflydelse i Østasien. USA har både tidligere og under præsident Trump forsøgt at få Kina til at spille en rolle i forsøget på at tæmme den nordkoreanske atompolitik og modgå dets provokationer i nærområdet. I april 2018 sendte Nordkorea et ballistisk missil ud over Det Japanske Hav, hvilket blev starten på en måneder lang intens og eskalerende politisk konflikt, hvor Nordkorea tidligt i forløbet truede mod en amerikansk indblanding, og hvor Donald Trump i september 2017 talte om en eventuel gengældelse. Konflikten endte med, at Nordkorea i denne omgang bakkede ned, og der blev afholdt et topmøde. Også her blev Obama-regeringens mere stilfærdige pres afløst af direkte krav til Nordkorea.

Den anden – om end generelt set svagere – potentielle rival er Rusland. Tidligt i Obama-regeringens første periode gav den Rusland mulighed for at starte på en frisk og præsenterede sin ”reset”-politik. Barack Obama opfordrede Rusland til multilateralt samarbejde (også i forhold til Ruslands naboer)⁵ og strakte en hånd frem. Forholdet mellem Rusland og USA havde i årene forinden været belastet efter den korte krig i Georgien i august 2008. USA havde før krigen arbejdet for et muligt georgisk NATO-medlemskab, men efter krigen blev denne mulighed reelt taget af bordet. *Reset*-politikken fik dog aldrig luft under vingerne, og i Obama-regeringens anden periode blev forholdet atter nedkølet. Dels da Rusland i 2014 annekterede Krim, hvorefter USA indførte

sanktioner, dels på grund af den russiske militære støtte til præsident Assad i Syrien. *Reset*-politikken lykkedes således ikke, men blev i stedet en test af, hvad det russiske lederskab satser på.

Billedet er endnu mere blandet, når det drejer sig om Trump-regeringens Ruslands-politik. Rusland blev omtalt som modstander i den amerikanske strategi, men præsident Trumps politik har været både imødekommende og afvisende. Imødekommende ved, at USA tilsyneladende har affundet sig med Ruslands annektering af Krim og involvering i det østlige Ukraine, selv om USA opretholder omfattende økonomiske sanktioner. Ligeledes har USA fortsat givet Rusland nærmest frie hænder til fortsat at sikre Assad-styret i Syrien.

Kongressen dog været stærk kritisk over for russisk indblanding i den amerikanske valgkamp (en fortsat affære, der også har inddraget Donald Trumps egen rolle), og denne sag spiller fortsat en stor rolle i amerikansk indenrigspolitik. I forbindelse med gift-attentatet mod den tidligere agent Sergej Skripal og dennes datter i England i marts 2018 udviste USA 60 russiske diplomater og iværksatte sanktioner, og i oktober 2018 varslede Trump, at USA ville trække sig fra INF-aftalen om mellemdistanceraketter fra 1987. Udmeldingen blev begrundet med, at Rusland ikke opfylder traktatens forpligtelser, og sikkerhedsrådgiver John Bolton fulgte op med, at traktaten er forældet, da den ikke omfatter Kina. Rusland rettede ikke op på den manglende opfyldelse, og traktaten ophørte derfor i august 2019.

Indtil videre synes der ikke at være den store forskel på Obama- og Trump-regeringernes Ruslandspolitik. Obamas sanktionspolitik efter Krim og øvrige tiltag fortsætter. Opsigelsen af INF-aftalen er blevet begrundet med manglende russisk overholdelse, men Trump har luftet muligheden for en ny aftale, evt. med Kina.

Mellemøsten

Det amerikanske engagement i Mellemøsten har traditionelt været stort i efterkrigstiden, og i 00'erne var engagementet omfattende med Krigen Mod Terror og Bush-regeringens forsøg på at sprede demokrati i regionen. Allerede præsident Obama gik imidlertid i gang med at nedprioritere indsatsen i regionen. Han var gået til valg på ikke at ville føre krige i lyset af de foregående invasioner i Irak og Afghanistan. I første omgang indledte han dog – under pres fra Kongressen – to krige. Dels i Libyen, hvor USA muliggjorde en humanitær intervention ved at ødelægge Moammar Gadaffis-regimets tunge våben med missiler. Den militære indsats i Libyen blev dog herefter overladt til en koalition under FN. Dels mod ISIL, hvor indsatsen fik en høj prioritet. Terrornetværket havde i foråret 2014 erobret Iraks næststørste by Mosul og var begyndt at etablere statslignende strukturer i det område, netværket kontrollerede.

Senere, da borgerkrigen i Syrien udviklede sig, og der blev anvendt kemiske våben, trak Obama en ”rød linje”, hvis en sådan anvendelse skulle gentage

sig. Da kemiske våben atter blev anvendt – og anvendelsen atter blev tillagt Asad-styret, valgte Obama-regeringen imidlertid ikke at intervenere direkte. I stedet bidrog USA i samarbejde med Rusland, Danmark og en række andre lande til, at Asad-styrets officielt deklarerede kemiske våben blev destrueret.

I juli 2015 indgik præsident Obama på USA's vegne – sammen med de permanente medlemmer af FN's sikkerhedsråd, Tyskland og EU – en aftale med Iran om at annullere sanktioner mod Iran til gengæld for en begrænsning af den iranske uranberigelse. At forsinke det iranske atomprogram og at prøve at genintegrere Iran i verdenspolitikken blev således et centralt element i Obamas Mellemøstpolitik.

Fredsprocessen mellem Israel og palæstinenserne, der tidlige har været vigtig, blev holdt inden for de sædvanlige rammer under Obama, men stort set henlagt. Konflikten sank langt ned på to-do-listen.

Da der blev senere anvendt kemiske våben i Syrien, valgte Trump valgte at gengælde med et missilangreb på en syrisk flybase i 2017. Året efter, i april 2018, blev kemiske våben atter brugt, hvorefter USA sammen med UK og Frankrig bombede kemiske faciliteter. Til gengæld fortsatte Trump, som Obama, med at undlade at blande sig direkte i den syriske borgerkrig.

Præsident Trump foretog et markant brud med Obama-linjen i forhold til Iran. I maj 2018 erklærede Trump, at USA ville trække sig fra atomaftalen med Iran. Begrundelsen var, at aftalen struktur var dårlig og ikke ville kunne forhindre Iran i at udvikle atomvåben, og at verdens største statssponsor af terrorisme dermed ville blive atombevæbnet. Dertil kom, at siden aftalens indgåelse, havde den syriske borgerkrig gjort plads til iransk indblanding og væbnet aktivitet. De øvrige oprindelige medunderskrivere valgte at fastholde aftalen. I det følgende år udviklede der sig en krise med ordkrig og iransk tilbageholdelse af skibe.

Også i forhold til fredsprocessen foretog Trump-regeringen en ændring: USA gik i gang med at flytte sin ambassade fra Tel Aviv til det vestlige Jerusalem. Fredsprocessen havde været sat på pause under Obama, og pausen blev i store træk fortsat, men ambassadeflytningen var dels et signal til de palæstinensiske forhandlere – og andre – om, at der blev foretaget et ryk frem for en satsning på rammerne. Trump havde desuden stillet en større fredsplan i udsigt, men den materialiserede sig ikke.

I mellemøstpolitikken har der således været både kontinuitet og forandring på tværs af Obama og Trump. Begge havde nedkæmpelse af det ISIL-kontrollerede territorium som mål. Hverken Obama- eller Trump-regeringerne ønskede at intervenere direkte i den syriske borgerkrig, men begge var bekymrede for brug af masseødelæggelsesvåben. Fredsprocessen havde lav prioritet hos begge – dog har Trump forsøgt sig med ambassadeflytningen og antydninger at ville rykke balancen. Ved at opsige atomaftalen, har Trump foretaget en markant ændring i Iran-politikken. Hvor Obama satsede på at

forsinke det iranske atomprogram og genintegrere Iran, har Trump øget indsatsen og givet udtryk for, at Iran dels skal forhindres i at få atomvåben, dels følge spillereglerne i regionen.

Byrdefordeling i NATO og NAFTA

Når det gælder ”egne rækker”, dvs. USA’s allierede, har USA både under Obama og Trump ønsket, at andre lande skulle bidrage mere til løsning af internationale problemer. Diskussionen om byrdefordelingen i NATO er en klassiker. Præsident Obama påtalte jævnlige problemet, og hans forsvarsminister, Robert Gates, sagde, at yngre amerikanske politikere måske ikke ville have incitament til at bevare NATO, hvis ikke de øvrige allierede øgede deres bidrag. NATO-landene vedtog således på 2014-topmødet i Wales 2014 en målsætning om at øge deres bidrag til 2% i løbet af en 10-årsperiode.

Præsident Trump gik mere håndfast til værks og truede med at opgive allierede, der ikke opfyldte de vedtagne forpligtelser. NATO-landene vedtog efterfølgende på topmødet i Bruxelles i juli 2018⁶ at øge og konkretisere indsatserne for at indfri 2%-forpligtelsen fra Wales.

Under sin valgkamp i 2008 var Barack Obama stærkt kritisk over for NAFTA, den nordamerikanske frihandelsaftale, som Bill Clinton havde indgået. Obama kaldte den ”ødelæggende” og en ”stor fejltagelse”⁷ og begrundede sin skepsis med, at NAFTA kostede amerikanske jobs. Senere erklærede han sig åben over for en dialog og en genforhandling, og i den sidste del af sin anden præsidentperiode satsede han i stedet på at erstatte den med TPP-aftalen⁸.

Donald Trump kritiserede også NAFTA skarpt under sin valgkamp og begrundede ligeledes kritikken med, at NAFTA var skadelig for amerikanske jobs. Efter samtaler med den canadiske premierminister og den mexicanske præsident erklærede Trump dog, at han ville starte med at genforhandle NAFTA.

Både Obama- og Trump-regeringerne har givet udtryk for, at byrdefordelingen burde ændres, både i forhold til partnere og andre. Trump har taget mere direkte og ensidige skridt i forhold til at ændre forholdene, hvor Obama gik mere indirekte og multilateralt til værks. I det hele taget er det nye – indtil videre – især, at Trump-regeringen har anvendt nye måder til at nå målene på: det skal gå hurtigere, det skal siges mere direkte, og USA søger at demonstrere sin ”magt” gennem ensidige tiltag.

Lederskab

Siden koldkrigsafslutningen har USA officielt forpligtet sig på globalt lederskab i officielle udmeldinger som præsidentielle taler og væsentlige strategidokumenter. Omtale af lederskabet i sig selv har været en fast ingrediens, og præsident Obama omtalte blandt andet tre træk ved lederskabet: For det første, at det er op til USA at bidrage til en imødegåelse af verdens udfordringer,

for det *andet*, at lederskab indebærer en klog brug af militære midler og at samle verden bag de rette sager, og for det *tredje*, at lederskab handler om eksemplets magt⁹.

Indholdsmæssigt har USA længe, og ikke mindst i tiden efter den kolde krig, forsøgt at udbrede værdier som menneskerettigheder, demokrati og markedsøkonomi.

Lederskab er formentlig det område, hvor forandringerne har været de største i Trumpregeringens første to år. International politik-disciplinens nestor, Kenneth Waltz, sluttede i sin tid sit hovedværk med en pointe om, at ”hvis de store ikke vil lede, kan de andre ikke følge” (Waltz, 1979: 210). Dette kunne også være overskriften på Trumps lederskab indtil videre.

I væsentlige taler og strategi-dokumenter har Donald Trump således nedtonet årtiers eksplicitte vægt på amerikansk lederskab. I sin State of the Union-tale fra 2018 nævner Trump således slet ikke ”lederskab”, og det er svært at opdrive formuleringer herom i det hele taget. Indimellem har han lagt vægt på den amerikanske styrkeposition, f.eks. under besøget i Saudi Arabien i 2017, og da han offentligt diskuterede med Nordkoreas leder Kim Jong Un. Udmeldingerne har betonet styrke i forhold til konkrete amerikanske ønsker og krav, men ikke eksplicit forholdt sig til ”lederskab” eller givet dette et samlende indhold.

Det er naturligvis ikke overraskende, at Donald Trump har lagt vægt på USA's ønsker, da han både før, under og efter sin valgkamp har fremhævet Amerika først-princippet. Det er heller ikke overraskende, at en amerikansk præsident sætter USA's interesser i højsædet. Det er blot at sige ”udenrigspolitik” med andre ord, lige som andre lande også sætter sig selv først i deres udenrigspolitik. Det nye er, at dette gøres på et så eksplicit nationalt grundlag frem for på et grundlag, hvor USA anviser en vej for de øvrige stater. USA har som ledende supermagt en anden status end de øvrige stater: Amerikanske interesser er globalt forgrenede, og verdenspolitikken foregår i særlig grad på amerikanske præmisser. Derfor kan det være en fordel at varetage bredere brede og mere langsigtede hensyn end at gå efter de snævert nationale nettogevinster nu og her (Brooks & Wohlforth, 2016).

Lederskab kan naturligvis udvises på trods af begrænset italesættelse af selve fænomenet. Men Trump-regeringen har ikke udstukket en sammenhængende kurs, som venner og fjender kunne forholde sig til.

Et eksempel er de svingende signaler i forhold til NATO (Hershco, 2016). Under sin valgkampagne betegnede Donald Trump NATO som ”forældet og dyr”, mens han senere mente, at de NATO-allierede skulle ”betale mere”, og kort efter, at han ikke var sikker på, at USA automatisk ville beskytte de NATO-allierede, hvis de ikke opfyldte deres økonomiske forpligtelser. Senere, efter NATO-topmødet i juli 2018, erklærede Trump, at han nu var ”tilfreds” med NATO, da han mente, at øgede bidrag var på vej. Set under ét var der

nok et klart ønske om, de øvrige NATO-allierede skulle betale mere til NATO, men samlet set var der ikke en retning, som kunne følges, og udmeldingerne skabte derfor forvirring.

NATO-politikken er langt fra det eneste område, hvor Trump har givet forskelligartede udmeldinger. Også i forhold til Mellemøsten – f.eks. om USA's syn på en to-statsløsning som styrende princip i fredsprocessen mellem Israel og palæstinenserne i forhold til Rusland – hvor Trump både har rost præsident Putin og i NSS18 udnævnt Rusland til modstander, og enegangen i forhold til en opsigelse af atomaftalen med Iran, der ellers var indgået med bred international deltagelse.

Når det gælder globalt lederskab, er det således nyt i Trump-regeringens første periode, at fænomenet i mindre grad omtales eksplicit, at der har været svingende signaler om kursen, og det helt indlysende: at Trump i langt mindre grad søger at fremstå som "alles" leder, men eksplicit sætter USA først.

Radikalisering

Efter de første to år har Trump på det sikkerheds- og udenrigspolitiske område langt hen ad vejen fulgt de samme mål som Barack Obamas regering påbegyndte. Kursen er en forsigtig tilbagetrækning, hvor USA engagerer sig mindre i og prøver at holde omkostningerne nede ved internationale problemløsning, men sætter større fokus på konkurrencen fra Kina gennem forskellige initiativer. Man kan også argumentere for, at Obama-regeringen trak det amerikanske globale engagement tilbage til "normalen", efter årene med George W. Bush-regeringens meget aktive politik (Brooks & Wohlforth, 2015). Indtil videre ser det ud til, at Trump-regeringen har radikaliseret den proces.

Radikaliseringen består for det *første* i, at Trump-regeringen retorisk er gået fra Obamas italesættelse af muligheden for et konstruktivt samarbejde med Kina, den nærmeste konkurrent, til den større vægt på, at Kina også er en modstander (selv om samarbejde ikke udelukkes). Kina-politikken udtrykker også, at Trump har fortsat Obamas større vægt på rival-fokus frem for generel problemløsning.

For det *andet* i, at Trump-regeringen har brudt med ledelsesstil-traditionen i Obamas måder at forfølge målene på. Trump anvender usikkerhedsskabende træk frem for at satse på opslutning: man skal ikke kunne læne sig tilbage og satse på amerikansk engagement. Dette presser både partnere og modstandere, men svækker den amerikanske troværdighed. Desuden bruger Trump i højere grad direkte pres, er mere konfrontativ og satser på hurtigere tiltag.

For det *tredje* i det markante pres for at ændre byrdefordeling i bred forstand. Devisen har været, at *nu* skal der ske noget – der skal ikke køres frihjul. Som nævnt er andres free-riding en stor udfordring for USA, men Trump-regeringen har hidtil gået langt mere kontant til værks end hans forgænger.

Det er for tidligt at drage klare konklusioner, om hvorvidt der er tale om en egentlig trumpisme efter Trump-regeringens første godt to år. Dels er det for kort tid, dels er der ikke sket nogen af de større internationale hændelser, der normalt får en amerikansk regering til at handle og træde i karakter, bortset fra konflikterne med Nordkorea og Iran. Konflikten med Nordkorea holdt sig på et politisk plan, og konflikten med Iran er p.t. verserende, men stadig også politisk.

Til gengæld kan man godt pege på træk som ovennævnte, der antyder en mulig kurs, radikaliseringen af målene og, først og fremmest, en anden tilgang til at håndtere dem på.

Trump's holdninger har, på det generelle plan, været forholdsvis konsistente under hans valgkamp (Laderman & Simms, 2017) og i starten af hans embede. Holdningerne har imidlertid været så generelle – ”Amerika først”, ”vil ændre byrdefordeling” – at de ikke altid har været hensigtsmæssige i forhold til konkrete udfordringer. De afspejler dog en opfattelse af, at USA er under pres, og at vejen frem er en højere grad af minimalisme i det amerikanske globale engagement. Det vil sige, at man i mindre grad påtager sig international problemløsning. Det har den fordel på kort sigt, at man sparer konkrete udgifter, men det har også den ulempe, at man mister indflydelse, og at problemer kan udvikle sig og komme ud af kontrol set fra et amerikansk perspektiv – for selv om USA ikke påtager sig ansvar for at håndtere en konflikt, er der stadig vidtspændende amerikanske interesser internationalt (Hansen, 2011). Donald Trump har f.eks. meldt sig ud af den internationale klimadagsorden, men USA vil stadig blive påvirket både af klimaproblemer og -initiativer.

Da Donald Trump blev præsident, var det med et republikansk flertal i begge Kongressens kamre. Efter midtvejsvalget i november 2018 fik demokraterne flertal i repræsentanternes hus. Derudover har der også været uenighed om USA's internationale kurs internt i Det Republikanske Parti.

Indtil videre er der langt fra begrænsningerne i det amerikanske engagement til en egentlig tilbagetrækning. Der er imidlertid en intern amerikansk magtkamp i gang, om hvordan man skal reagere på det reducerede magtforspring. Magtkampen er reel og går langt dybere end spørgsmålet om, hvilke personer der er i præsidentens nåde. En egentlig test af styrkeforholdene vil formentlig vise sig, hvis der opstår en ny, større international konflikt.

Noter

1. Debatten er ikke ny, og den er også en klassiker i den akademiske litteratur. For eksempel skrev Samuel Huntington allerede i 1993, at hvis der ikke skete en kursændring, ville USA få status som et "gigantisk Danmark" (Huntington 1993: 81). Ligeledes har der løbende været argumenteret for, at USA burde nedbringe sit dyre internationale engagement og lade de allierede bære større byrder. Perspektivet ses bl.a. hos Gholz m.fl. (1997), Schweller (2018) og Walt (2018).
2. https://obamawhitehouse.archives.gov/sites/default/files/docs/2015_national_security_strategy.pdf.
3. <https://ustr.gov/about-us/policy-offices/press-office/press-releases/2016/july/united-states-challenges-china's>
4. <http://xqdoc.imedao.com/16329fa0c8b2da913fc9058b.pdf>
5. <https://www.theguardian.com/world/2009/jul/07/barack-obama-russia-moscow-speech>
6. https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_156624.htm
7. https://money.cnn.com/2008/06/18/magazines/fortune/easton_obama.fortune/index.htm
8. https://www.washingtonpost.com/news/post-politics/wp/2015/04/23/obama-defends-free-trade-push-to-supporters-this-isnt-nafta/?noredirect=on&utm_term=.ddc31a99efb8
9. "It's up to us, the United States of America, to help remake that system. Leadership means a wise application of military power, and rallying the world behind causes that are right. And that kind of leadership depends on the power of our example". <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/01/12/remarks-president-barack-obama---prepared-delivery-state-union-address>

Litteratur

- Brooks, Stephen G. & William C. Wohlforth (2016). *America Abroad: The United States' Global Role in the 21st Century*. Oxford: Oxford University Press.
- Christensen, Thomas J. (2015). Obama and Asia. *Foreign Affairs*, Vol. 94, no. 5, pp. 28-36.
- Gholz, Eugene, Daryl Press & Harvey Sapolski (1997). Come Home America: The Strategy of Restraint in the Face of Temptation. *International Security*, Spring, pp. 5-48.
- Hansen, Birthe (2011). *Unipolarity and World Politics*. London/New York: Routledge.
- Hershco, Tsilla (2016). Trump's Ambivalence Towards NATO Could Backfire. BESA Center, *Perspective Paper*, No. 381. <https://besacenter.org/perspectives-papers/381-hershco-trumps-ambivalence-towards-nato-backfire/>
- Huntington, Samuel (1993). Why International Primacy Matters. *International Security*, Vol 17., No. 4, pp. 68-83.
- Laderman, Charlie & Brendan Simms (2017). *Donald Trump. The Making of a World View*. London: I.B. Tauris.
- Schweller, Randall (2018). Three Cheers for Trump's Foreign Policy. *Foreign Affairs*, Vol. 97:5, pp. 1331-143.
- Walt, Stephen M. (2018). *The Hell of Good Intentions. America's Foreign Policy Elite and the Decline of U.S. Primacy*. New York: Farrar, Straus and Giroux.
- Waltz, Kenneth N. (1979). *Theory of International Politics*. New York: Random House.